

Sygn. akt

POSTANOWIENIE

Dnia 11 września 2014r.

Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący: SSR Katarzyna Brzozowska
Protokolant: sekr. sądowy Mirosława Marszałek

po rozpoznaniu w dniu 11 września 2014r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa 1) R B , 2) M C , 3) D J , 4)
J M , 5) B O , 6) E S , 7) J Z

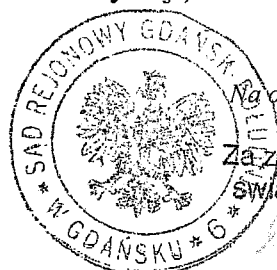
przeciwko Sądowi Okręgowemu w S

o wynagrodzenie

p o s t a n a w i a

1. zwrócić się do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym:

- czy przepis art.10 ust.2 ustawy z dnia 20 marca 2009r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 56, poz. 459) w części określającej, iż uwzględnienie ogólnego stażu pracy nie może stanowić podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu okręgowego w stawce szóstej i siódmej, a w przypadku sędziego sądu apelacyjnego – w stawce dziewiątej i dziesiątej, jest zgodny z konstytucyjną zasadą równości wobec prawa (art. 32. Konstytucji).

Na oryginale właściwy podpis

Za zgodność z oryginałem
świadczy sekretarz sądu

Mirosława Marszałek

Sygn. akt

Uzasadnienie

Powodowie: R B , M C , D J , J M ,
B O , E S i J Z pozwem skierowanym przeciwko
Sądowi Okręgowemu w S wnieśli o zasądzenie wynagrodzenia w kwotach:

- R B – zł,
- M C – zł,
- D J – zł,
- J M – zł,
- B O – zł,
- E S – zł,
- J Z – zł.

Następnie w toku postępowania powodowie cofnęli pozwy w części i ostatecznie wnieśli o zasądzenie wynagrodzenia w kwotach:

- R B – zł,
- M C – zł,
- D J – zł,
- J M – zł,
- B O – zł,
- E S – zł,
- J Z – zł.

Powodowie są sędziami i w spornym okresie świadczyli pracę w Sądzie Okręgowym w S. Powodowie domagają się zasądzenia wynagrodzeń wynikających z ustalenia, że przysługiwało im w dniu 1 stycznia 2009r. prawo do wynagrodzenia zasadniczego w stawce szóstej. Na dzień 1 stycznia 2009r. powodowie legitymowali się stażem pracy:

- R B - ponad lat ogólnego stażu pracy i ponad 5 lat, ale mniej niż 10 lat stażu pracy na stanowisku sędziego sądu okręgowego,
- M C - ponad lat ogólnego stażu pracy i ponad 5 lat, ale mniej niż 10 lat stażu pracy na stanowisku sędziego sądu okręgowego,
- D J - ponad lat ogólnego stażu pracy i ponad 5 lat, ale mniej niż 10 lat stażu pracy na stanowisku sędziego sądu okręgowego,
- J M - ponad lat ogólnego stażu pracy i ponad 5 lat, ale mniej niż 10 lat stażu pracy na stanowisku sędziego sądu okręgowego,
- B O - ponad lat ogólnego stażu pracy i ponad 5 lat, ale mniej niż 10 lat stażu pracy na stanowisku sędziego sądu okręgowego,
- E S - ponad lat ogólnego stażu pracy i ponad 5 lat, ale mniej niż 10 lat stażu pracy na stanowisku sędziego sądu okręgowego,
- J Z - ponad lat ogólnego stażu pracy i ponad 5 lat, ale mniej niż 10 lat stażu pracy na stanowisku sędziego sądu okręgowego.

Na dzień 1 stycznia 2009r. powodom ustalono wynagrodzenia zasadnicze w stawce piątej, biorąc pod uwagę staż pracy na zajmowanym stanowisku.

Przy rozpoznawaniu niniejszej sprawy, Sąd powziął wątpliwość - czy przepis art.10 ust.2 ustawy z dnia 20 marca 2009r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 56, poz.459) w części określającej, iż uwzględnienie ogólnego stażu pracy nie może stanowić podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu okręgowego w stawce szóstej i siódmej, a w przypadku sędziego sądu apelacyjnego – w stawce dziewiątej i dziesiątej, jest zgodny z konstytucyjną zasadą równości wobec prawa (art. 32. Konstytucji).

Zgodnie z brzmieniem art. 91. Ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz.U z 2013r., Nr 427) ustawodawca przesądził o następujących elementach systemu kształtowania wynagrodzeń sędziowskich: zróżnicowanie stawek wynagrodzenia zasadniczego według rangi stanowiska sędziego (usytuowania sądu w strukturze sądownictwa); zróżnicowanie stawek wynagrodzenia zasadniczego sędziów sądów równorzędnych sądów w zależności od stanowiskowego stażu pracy; zróżnicowanie kwot

wynagrodzenia sędziów równorzędnych sądów według stażu pracy i pełnionych funkcji (dodatek stażowy i funkcyjny); ustalanie wynagrodzenia sędziowskiego (wynagrodzenia zasadniczego i dodatków) w powiązaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłaszanym w Dzienniku Urzędowym „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art.20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przy zastosowaniu stawek, których wysokość ustalana jest z wykorzystaniem mnożników (określonych w załączniku do ustawy).

Z dniem 1 stycznia 2009r. wynagrodzenie sędziów zostało określone według przywołanych powyżej zasad, przy czym wynagrodzenia zasadnicze sędziów sądów rejonowych mogły zostać określone w stawkach od pierwszej do czwartej, wynagrodzenia zasadnicze sędziów sądów okręgowych – w stawkach od czwartej do siódmej, a wynagrodzenia zasadnicze sędziów sądów apelacyjnych – w stawkach od siódmej do dziesiątej (art.10 ust.1 ustawy z dnia 20 marca 2009r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw).

Stawka wynagrodzenia zasadniczego sędziego ustalana była na dzień 1 stycznia 2009r. z uwzględnieniem stażu pracy sędziego na stanowisku zajmowanym w dniu 01 stycznia 2009r., a jeżeli było to korzystniejsze – stażu pracy sędziego na wszystkich dotychczas zajmowanych stanowiskach sędziowskich (ogólny staż pracy). Uwzględnienie jednak ogólnego stażu pracy nie mogło stanowić podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu okręgowego w stawce szóstej i siódmej, a w przypadku sędziego sądu apelacyjnego – w stawce dziewiątej i dziesiątej (art.10 ust.2 ustawy z dnia 20 marca 2009r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw). Staż tej został określony w tabeli, stanowiącej załącznik do ustawy i wynosił:

stanowisko	Staż pracy na danym stanowisku	Ogólny staż pracy	Stawka wynagrodzenia zasadniczego
Sędzia sądu rejonowego	do 5 lat	do 5 lat	pierwsza
	powyżej 5 do 10 lat	powyżej 5 do 10 lat	druga
	powyżej 10 do 15 lat	powyżej 10 do 15 lat	trzecia
	powyżej 15 lat	powyżej 15 lat	czwarta

Sędzia okręgowego	sądu	do 5 lat	do 15 lat	czwarta
		powyżej 5 do 10 lat	powyżej 15 lat	piąta
		powyżej 10 do 15 lat	nie uwzględnia się	szósta
		powyżej 15 lat	nie uwzględnia się	siódma
Sędzia apelacyjnego	sądu	do 5 lat	do 25 lat	siódma
		powyżej 5 do 10 lat	powyżej 25 lat	ósmą
		powyżej 10 do 15 lat	nie uwzględnia się	dziewiąta
		powyżej 15 lat	nie uwzględnia się	dziesiąta

W świetle przytoczonych wyżej zasad kształtowania wynagrodzeń sędziowskich Sąd powziął wątpliwość, czy wskazane powyżej zasady ustalenia wynagrodzeń sędziów nie naruszają przywołanych powyżej wzorców konstytucyjnych.

Zasada równości wobec prawa – jak wskazał Trybunał Konstytucyjny - polega na tym, że wszystkie podmioty prawa (adresaci norm prawnych) charakteryzujące się daną cechą istotną (relewantną) w równym stopniu, mają być traktowani równo. A więc bez żadnych różnicowań zarówno dyskryminujących, jak i faworyzujących (orzeczenie z 9 marca 1988 r., sygn. U. 7/87, OTK w 1988 r., poz. 1, s. 14, wielokrotnie powoływane w późniejszym orzecznictwie). Jeżeli pewien podmiot, czy zbiór podmiotów cechuje określona, istotna cecha relewantna, to – istnieje konstytucyjny nakaz, aby takie podmioty należące do tej samej klasy, w ramach określonego stanu prawnego, czyli w podobnej sytuacji, traktowane były równo, zatem tak samo, bez różnicowania w postaci faworyzowania, ale i bez dyskryminacji (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 lutego 1999r., SK 4/98, OTK 1999, nr 2, poz.24). Zasada równości wobec prawa znajduje zastosowanie zarówno w procesie stosowania norm prawnych, jak i w procesie kształtowania sytuacji podmiotów prawa, to jest w trakcie stanowienia norm prawnych (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 marca 1998r., K 24/97, OTK 1998, nr 2, poz.13).

Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie stwierdzał, że fundamentalny charakter zasady równości w demokratycznym państwie prawnym, nie wyklucza możliwości uznania za zgodne z Konstytucją odmiennego traktowania podmiotów podobnych. Niekiedy bowiem istnieje konieczność różnicowania sytuacji prawnej pewnych grup podmiotów, nie wykluczając potrzeby pewnego uprzywilejowania określonej grupy, ale może to mieć miejsce jedynie w charakterze uprzywilejowania pozytywnego, to jest w celu wyrównania sytuacji

prawnej, dla doprowadzenia w ten sposób do faktycznej równości wobec prawa (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 marca 1998r, K 24/97, OTK 1998, nr 2, poz.13).

Wszakże warunkiem *sine qua non* odmiennego traktowania podmiotów o podobnych cechach istotnych jest jasno sformułowane kryterium, na podstawie którego owo zróżnicowanie jest dokonywane. Równocześnie kryterium to można w świetle zasad i wartości konstytucyjnych uzasadnić odpowiednio przekonującymi argumentami (wyroki z: 16 grudnia 1997 r., sygn. K. 8/97, OTK ZU nr 5-6/1997, poz. 70; 24 lutego 1999 r., sygn. SK 4/98, OTK ZU nr 2/1999, poz. 24). Prawo bowiem może, a nawet powinno, różnicować sytuację prawną adresatów norm (obywateli, jednostek, osoby prawnej) wyłącznie z uwagi na pewne cechy określane mianem relewantnych, istotnych. Odstępstwa od zasady równego uregulowania sytuacji prawnej podmiotów prawa znajdujących się w podobnej sytuacji, a nadto od zasady równego stosowania wobec nich takiej samej normy prawnej – mają bowiem charakter wyjątku od zasady, od reguły (I.Bernatek-Zagula, *Konstytucyjna zasada równości w świetle ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych*, Przegląd Prawa Konstytucyjnego 2012, nr 3, str.75). Nie ma wprost wskazanych kryteriów wyróżniania cech jako relewantnych, jednakże w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego ustalono katalog warunków, które w świetle zasady równości musi spełniać wspomniane kryterium. Po pierwsze - musi ono mieć charakter relewantny, czyli musi pozostawać w bezpośrednim związku z celem i zasadniczą treścią przepisów, w których zawarta jest kontrolowana norma, oraz ma służyć realizacji tego celu i treści. Innymi słowy - wprowadzone zróżnicowania muszą mieć charakter racjonalnie uzasadniony. Nie wolno tego zróżnicowania dokonywać według dowolnie ustalonego kryterium (orzeczenie z 12 grudnia 1994 r., sygn. K. 3/94, OTK w 1994 r. cz. II, poz. 42). Po drugie - kryterium to musi mieć charakter proporcjonalny. To znaczy, że waga interesu, któremu ma służyć zróżnicowanie sytuacji adresatów normy, musi pozostawać w odpowiedniej proporcji do wagi interesów, które zostaną naruszone w wyniku nierównego potraktowania podmiotów podobnych. Po trzecie - kryterium to musi pozostawać w związku z zasadami, wartościami i normami konstytucyjnymi, uzasadniającymi odmiennie traktowanie podmiotów podobnych (np. orzeczenie z 23 października 1995 r., sygn. K. 4/95, OTK w 1995 r., cz. II, s. 93). Podkreślić bowiem należy, iż zasada równości wobec prawa ma charakter podstawowy, generalny i z jednej strony stanowi podstawową dyrektywę tworzenia prawa w Polsce, z drugiej zaś strony stanowi podstawę katalogu praw i wolności jednostki (*Proces prawotwórczy w świetle orzecznictwa Trybunału. Wypowiedzi Trybunału*

Konstytucyjnego dotyczące zagadnień związanych z procesem legislacyjnym, Warszawa 2011, s. 11).

Zatem chcąc ocenić, czy zaskarżone przepisy naruszają zasadę równości, należy najpierw zbadać, czy istnieje jakaś cecha wspólna, uzasadniająca podobne traktowanie adresatów wskazanej normy prawnej, ustalić kryterium, według którego te podmioty zostały przez kwestionowany przepis różnie potraktowane, a następnie rozważyć, czy ta odmienność jest uzasadniona.

Obecnie wysokość wynagrodzenia zasadniczego sędziów uzależniona jest od stażu pracy. Jest to jedyne kryterium zastosowane przy ustalaniu stawki wynagrodzenia zasadniczego sędziów sądów równorzędnych. W ramach tego kryterium (stażu pracy) można wyróżnić dwa elementy: staż pracy na danym stanowisku (tzw. stanowiskowy staż pracy) oraz ogólny staż pracy na stanowisku sędziego. Uregulowania zawarte w art.91 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz tabeli stanowiącej załącznik do tejże ustawy, jednoznacznie wskazują, iż decydującym kryterium różnicowania stawek wynagrodzenia zasadniczego sędziów sądów równorzędnych jest stanowiskowy staż pracy, a więc staż pracy sędziego na danym stanowisku. Również art.10 ust.2 ustawy z dnia 20 marca 2009 o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 56, poz. 459) jako podstawowe kryterium ustalania stawki wynagrodzenia zasadniczego sędziego na dzień 1 stycznia 2009r. określił staż pracy sędziego na danym stanowisku.

Przepis ten wprowadził jednak możliwość ustalenia stawki wynagrodzenia zasadniczego z uwzględnieniem ogólnego stażu pracy – o ile było to korzystniejsze niż w przypadku zastosowania kryterium stanowiskowego stażu pracy. Zatem kryterium ogólnego stażu pracy miało charakter niejako pomocniczy; mogło być zastosowane tylko wówczas, gdy w wyniku uwzględnienia ogólnego stażu pracy możliwym było ustalenie korzystniejszej (wyższej) stawki wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu okręgowego lub sędziego sądu apelacyjnego. Jednocześnie ustawodawca zastrzegł, że zastosowanie kryterium ogólnego stażu pracy nie mogło prowadzić do ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu okręgowego w stawce szóstej i siódmej, a sędziego sądu apelacyjnego – w stawce dziewiątej i dziesiątej. Doszło zatem do sytuacji, w której dwie stawki wynagrodzenia zasadniczego sędziów sądu równorzędnego (okręgowego lub apelacyjnego), ustalane mogły być przy wykorzystaniu kryterium ogólnego stażu pracy, w odniesieniu do dwóch kolejnych zaś – zastosowanie tego kryterium zostało wyłączone. Nastąpiło więc zróżnicowanie sytuacji sędziów sądów równorzędnych przy ustalaniu stawki wynagrodzenia zasadniczego.

Nadmienić trzeba, iż pierwotnie w toku procesu legislacyjnego przewidywano w projekcie ustawy, że ogólny staż pracy będzie mógł stanowić podstawę do ustalenia zarówno szóstej, jak i siódmej (dla sędziów sądów okręgowych) oraz dziewiątej i dziesiątej (dla sędziów sądów apelacyjnych) stawki wynagrodzenia zasadniczego. Poprawki do projektu ustawy zmieniającej, wykluczające taką możliwość, zostały wprowadzone przez Senat.

Jak wynika z uzasadnienia do poprawek Senatu, „ustawa w wersji przyjętej przez Sejm, poprzez zasadę uwzględniania w przepisie wprowadzającym 10-u stawek ogólnego stażu pracy, prowadzi jednak do tego, że pewna grupa sędziów sądów okręgowych i apelacyjnych z uwagi na długoletni staż pracy uzyskaby od razu, po dniu wejścia w życie ustawy, dwie najwyższe z dostępnych stawek wynagrodzenia zasadniczego, pomimo niewielkiego stażu na danym stanowisku sędziego sądu okręgowego lub sędziego sądu apelacyjnego (i odpowiednio prokuratorów). W ten sposób sędziowie i prokuratorzy, którzy mając duży ogólny staż pracy, w ostatnim czasie awansowali (stosunkowo późno) do wyższego sądu lub prokuratury uzyskiwaliby od razu awans płacowy o kilka stawek wyżej (2 lub 3 stawki), wyprzedzając płacowo tych młodszych ogólnym stażem sędziów, którzy awansowali wiele lat wcześniej” (uzasadnienie uchwały Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 5 marca 2009r. w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw; druk sejmowy nr 1770, Sejm VI kadencji; opubl. <http://orka.sejm.gov.pl>). Senat uznał więc za zasadne uwzględnianie tzw. ogólnego stażu pracy przy określaniu stawek wynagrodzeń sędziów sądów okręgowych i sędziów sądów apelacyjnych tylko w zakresie umożliwiającym uzyskanie (na tej podstawie) pierwszych dwóch stawek przewidzianych dla stanowisk sędziego sądu okręgowego i sędziego sądu apelacyjnego.

Jednakże pominięcie ogólnego stażu pracy przy ustalaniu stawek wynagrodzenia zasadniczego prowadzi w niektórych przypadkach do wystąpienia sytuacji, której – jak wynika z uzasadnienia uchwały Senatu z dnia 5 marca 2009r. – zapobiec miało wykluczenie możliwości stosowania tego kryterium przy ustalaniu dwóch kolejnych (najwyższych) stawek wynagrodzenia zasadniczego dla sędziów sądów okręgowych i sędziów sądów apelacyjnych.

W przedmiotowej sprawie powodowie otrzymali powołanie do pełnienia urzędu sędziego sądu okręgowego przed 2004r. Zatem na dzień 1 stycznia 2009r. każdy z powodów legitymował się stażem stanowiskowym dłuższym niż 5 lat, ale krótszym niż 10 lat. Każdy z powodów posiadał ogólny staż pracy dłuższy niż 15 lat. Wszystkim powodom ustalono wynagrodzenia zasadnicze w stawce piątej na dzień 1 stycznia 2009r. Możliwość ustalenia wynagrodzenia przy zastosowaniu szóstej stawki awansowej powodowie uzyskali po upływie

dziesięciu lat pracy na stanowisku sędziego sądu okręgowego, bowiem wobec nich możliwym było zastosowanie wyłącznie kryterium stanowiskowego stażu pracy. Z uwagi na dyspozycję art.10 ust.2 ustawy z dnia 20 marca 2009r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw, wobec powodów wyłączona była możliwość uwzględnienia ogólnego stażu pracy. Zatem E S prawo do wynagrodzenia zasadniczego w stawce szóstej uzyskała w r., B O - w r., M C - w r., R B - w r.

Natomiast sędziowie, którzy do pełnienia urzędu sędziego sądu okręgowego powołani zostali po 1 stycznia 2004r. i na dzień 1 stycznia 2009r. legitymowali się stanowiskowym stażem pracy poniżej 5 lat, zaś ogólnym stażem pracy – powyżej 15 lat, uzyskiwali z dniem 1 stycznia 2009r. prawo do wynagrodzenia w piątej stawce, z uwagi na zastosowanie kryterium ogólnego stażu pracy. Następnie, po upływie okresu brakującego do pięcioletniego stażu pracy na stanowisku sędziego sądu okręgowego, sędziowie tacy nabywali prawo do wynagrodzenia zasadniczego w kolejnej (wyższej) stawce, czyli w stawce szóstej. Dla przykładu wskazać można, że sędzia powołany na stanowisko sędziego sądu okręgowego w dniu 01 czerwca 2004r. i legitymujący się w dniu 01 stycznia 2009r. ponad piętnastoletnim ogólnym stażem pracy, uzyskał z dniem 01 stycznia 2009r. piątą stawkę wynagrodzenia zasadniczego (z uwagi na uwzględnienie ogólnego stażu pracy), zaś szóstą stawkę awansową – z dniem 01 czerwca 2009r. Zatem sędzia taki, legitymujący się krótszym stażem stanowiskowym, uzyska wyższą (szóstą) stawkę wynagrodzenia zasadniczego szybciej niż sędziowie z dłuższym stażem stanowiskowym. Podkreślenia przy tym wymaga, że jako zasadnicze kryterium różnicujące stawki awansowe przyjęty został staż stanowiskowy; ogólny staż pracy miał znaczenie pomocnicze.

Przy wyłączeniu zatem możliwości uzyskania szóstej lub siódmej stawki wynagrodzenia zasadniczego przez sędziego sądu okręgowego (albo stawki dziewiątej lub dziesiątej – przez sędziego sądu apelacyjnego) z uwzględnieniem ogólnego stażu pracy, dochodzi do sytuacji, w których sędziowie mający krótszy staż pracy na danym stanowisku szybciej uzyskują awans płacowy. Sytuacje takie stanowią zaprzeczenie aksjologicznego uzasadnienia wprowadzenia ukształtowania ustalania stawek wynagrodzenia zasadniczego z wyłączeniem uwzględniania ogólnego stażu pracy w odniesieniu do nabywania wynagrodzeń zasadniczych w dwóch najwyższych stawkach przez sędziów sądów okręgowych i sędziów sądów apelacyjnych.

Zróznicowanie takie niewątpliwie prowadzi do naruszenia zasady równości wobec prawa. W zależności od tego, czy sędzia - legitymujący się podobnym (przekraczającym 15

lat) - ogólnym stażem pracy został powołany do pełnienia urzędu sędziego w sądzie okręgowym przed dniem 1 stycznia 2004r., czy po tej dacie, zróżnicowany jest moment nabycia przez niego prawa do wynagrodzenia zasadniczego w kolejnej stawce. Nie sposób, zwłaszcza w świetle uzasadnienia uchwały Senatu, przyjąć, by istniały aksjologiczne podstawy do uznania, że dłuższy stanowiskowy staż pracy skutkować winien późniejszym uzyskaniem prawa do wynagrodzenia w kolejnej (wyższej) stawce.

O ile całkowicie uzasadnionym jest różnicowanie wysokości wynagrodzenia w zależności od stażu pracy, o tyle nie do pogodzenia z zasadą równości wobec prawa jest uznanie, wobec pewnej kategorii sędziów możliwym jest stosowanie kryterium ogólnego stażu pracy, wobec innej zaś – możliwość taka jest wyłączona. Zróżnicowanie sytuacji prawnej tych dwóch grup podmiotów, które miało być uzasadnione zapobieganiem uzyskiwania awansu płacowego przez sędziów posiadających długi ogólny staż pracy i stosunkowo niewielki stanowiskowy staż pracy, skutkuje wystąpieniem przypadków stanowiących zaprzeczenie aksjologicznego uzasadnienia omawianej regulacji.

Wskazać należy, iż dla uznania kryterium różnicującego sytuację prawną określonych grup podmiotów znajdujących się w podobnej sytuacji za kryterium usprawiedliwione przez przyzmat zasady równości wobec prawa, waga interesu, któremu ma służyć zróżnicowanie sytuacji adresatów normy, musi pozostawać w odpowiedniej proporcji do wagi interesów, które zostaną naruszone w wyniku nierównego potraktowania podmiotów podobnych. W ocenie Sądu, owa proporcjonalność w przypadku regulacji wyłączającej możliwość uwzględniania przy ustalaniu stawek wynagrodzeń zasadniczych sędziów sądów okręgowych w stawce szóstej i siódmej (oraz sędziów sądów apelacyjnych w stawce dziewiątej i dziesiątej) nie została zachowana. Dla zapobieżenia bowiem szybszemu awansowi płacowemu sędziów z długim ogólnym stażem pracy, pozbawiono możliwości uzyskania wynagrodzenia w wyższej stawce awansowej sędziów posiadających dłuższy staż stanowiskowy, a więc legitymujących się podstawowym kryterium kształtowania stawek wynagrodzenia zasadniczego sędziów.

Uregulowanie zawarte w art.10 ust. 2 przywołanej ustawy, w zakresie, którym wyłącza możliwość uwzględniania ogólnego stażu pracy przy ustalaniu wynagrodzenia zasadniczego w stawce szóstej i siódmej, powoduje, że osoba legitymująca się krótszym stanowiskowym stażem pracy, przy porównywalnym ogólnym stażu pracy, nabywa prawo do wyższego wynagrodzenia szybciej. Szybszy awans zawodowy sędziego powinien być honorowany wyższym wynagrodzeniem, nie zaś prowadzić do jego obniżenia w porównaniu do sędziów posiadających co prawda dłuższy ogólny staż pracy, lecz krótszy staż

stanowiskowy. Sytuacja podmiotów podobnych tj. sędziów posiadających podobny ogólny staż pracy, została zróżnicowana z uwagi na możliwość uwzględniania tej okoliczności w pewnych przypadkach - ustalanie wynagrodzenia zasadniczego w stawce piątej - i wyłączenie możliwości uwzględnienia ogólnego stażu pracy przy ustalaniu stawki szóstej i siódmej wynagrodzenia zasadniczego. Prowadzi to do zróżnicowania wynagrodzenia sędziów sądów okręgowych o podobnym ogólnym stażu pracy oraz zróżnicowanym stażu stanowiskowym w sposób dyskryminacyjny, bowiem sędziowie z dłużym stażem stanowiskowym nabywają prawo do wyższego wynagrodzenia później niż sędziowie z krótszym stażem stanowiskowym, a porównywalnym stażem pracy.

Mając na względzie powyższe rozważania, sąd powziął wątpliwości co do zgodności przepisu art.10 ust.2 ustawy z dnia 20 marca 2009r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 56, poz. 459) w części określającej, iż uwzględnienie ogólnego stażu pracy nie może stanowić podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu okręgowego w stawce szóstej i siódmej, a w przypadku sędziego sądu apelacyjnego – w stawce dziewiątej i dziesiątej, jest zgodny z konstytucyjną zasadą równości wobec prawa (art. 32. Konstytucji),

Od odpowiedzi na sformułowane w pkt 1 postanowienia pytanie prawne zależy rozstrzygnięcie niniejszej sprawy, bowiem powodowie domagają się zasądzenia wynagrodzenia przy przyjęciu, że w dniu 1 stycznia 2009r. przysługiwało im wynagrodzenie zasadnicze w szóstej stawce awansowej. W przypadku uznania wskazanych przepisów za niezgodne z Konstytucją, w odniesieniu do powodów będzie mogło mieć zastosowanie kryterium ogólnego stażu pracy przy ustalaniu stawki wynagrodzenia zasadniczego na dzień 1 stycznia 2009r. oraz - w konsekwencji - uzyskiwania kolejnych (wyższych) stawek wynagrodzenia zasadniczego. Jeżeli bowiem wynagrodzenie sędziego nie wynika z aktu kreującego stosunek służbowy sędziego, a z treści aktu powszechnie obowiązującego, uznanie tego aktu za naruszający zasadę równości i niedyskryminacji, skutkować winno koniecznością zastąpienia niekonstytucyjnego postanowienia – postanowieniem niemającym charakteru dyskryminacyjnego.

Dlatego też, na podstawie 3 Ustawy z dnia 01 sierpnia 1997r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz.643 ze zm.) sąd postanowił zwrócić się do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym – jak na wstępie.

Na oryginale właściwy podpis

Za zgodność z oryginałem
świadczą sekretarz sądu